16 ... TIAABRI 35 on. ... 3. 5 (1577) ...-Yde.

Qazar byriin proletaarinar, negedegti. Kolkoozniiz eder byriin sonin

BURIAAD-MONGOLIIN YNEN

BK (b) Namiin Buriaad-Mongoliin Mozkom, BMASSR-iinTGK ba Burprofsoveediin Oergan.

Yne | 10 | mungo

Zakika yne
12 sarada 30 t.
6 . 15 t.
3 . 7 t. 50 m.
1 . 2 t. 50 m.

Zakaamin, Ulaan-Ydiin, Koriiin aimaguud kozomdolooroo respyyвlikee gedergeni tatana

...aa cokilgo ...lgo kojoriigi ...lduulkagyi

...spyyblike soo oroo ...liin kuriaalga sen ...-nii medeegeeı77,4% ...ebe. Cagiin ulari tariaakuriaalgada gyi ...zatai erke baidal by ...bol, manai respyyb ...i aimaguud, olonki ...ba emçiin azaltan ...agyi teempeer tariaa ...a baina.

...kuriaagdasan tariaa ...ba cokiko jabadal ...er kozomdozo, ...rees kolkoozuudiin ...natuur teleberi ba ...lamziin bucaalta saa ...Sentiaabriiin 10-nii ...bykii kuriaagdasan ...ken 19,4% comog ...iin 5 konog soo ...zdoson azai.

...comolgiigi toodog ...tasalduulkiin tuilda ...an aimaguud geke ...yyliin 5 konog soo ...bo. Jaruuna ba Za...r syyliin 5 konog ...ukal comoogvi, Za... 5 konog soo 5,9%, ...Ulaan Onon...e-8,3%, Tarbagatai ...6% comoson bai ...daliigi caaşaa tese ...şogyi geze mede

...kilgo bol byri zig ...koino tasarça jaba...olkoozuudiin tariaa ...i erçemtei jabuulza, ...lka natuur telэberi ...ucaaltiigi tuşaaza ...aikada olonki kcl ...cetelberilegced bol ...riaaza dyyrgesen ...cobdi geze oportu ...koişoo buliaaldaza ...es iime bolbo. Syy ...soo bykii kuriaag ...nii zebken 0,7%

...uriaalgiin syyliin ...cokilgiin teempe ...ke bolko uçartai ...olonki aimaguudta ...suladaza baisan ...iin aimag syyliin ...4,3%, Zide-0,8%, ..., Kiaagta 3,4%, ...%, Selenge 2,3% ...6%, Ulaan-Yde...0,2%, Ekired-Bula...kison baina. Ene ...tariaa cokilgiin ...gyi jabaza baisanii ...rçelne.

...deerees bykii ai...udiin ketelberileg ...ooziin tyryylegçe ...nuud bolon, udaar ...iiţe kolkoozniguud, ...n bygede urgaca ...riaaza gyicedkeke ...liin çukala jabadal ...o cokilgo kojorii ...s tasalduulsan ene ...rui usadkaza, nam ...egedygeer zakiaa ...niigaa tuşaalgiigi ...i tariaagaar, kur ...in tелee bykii ky ...armain temeceke

Tariaa kuriaalgiin medee

1934 onii sentiaavriiin 10 da turiaakuriaalga 248927 gaa juu 58,2%	*1935oniisenti aavriiin 10da tariaak uriaalga 332489 gaa j uu 72,7%*

1935 onii sentiaabriiin 10-da

Aimaguud.	Kadagdasani %-oor		Kadagdasan talamaigaas		
	Bykii tariaani	Oroosoto tarimaliin	Boogdo soni	Comogdo soni	Cokigdosoni
Tynken	91,4	97,5	98,7	41,9	7,4
Kabaansk	89,5	95,4	98,3	22,2	7,5
Alair	89,7	97,3	94,5	32,2	19,3
Tarbagatai	72,1	81,2	94,9	10,0	6,7
Aga	81,3	84,6	91,8	26,6	8,0
Biçyyr	84,6	89,6	99,2	9,0	4,6
E-Bulagad	88,9	91,9	90,2	29,6	6,1
Bargazan	81,4	84,5	99,3	21,5	10,5
Kiaagta	83,8	81,1	98,2	6,4	3,4
Zagarai	59,9	62,9	96,9	10,5	17,8
Ulaan-Onon	51,7	53,7	48,8	5,1	1,3
Olikoon	69,4	68,0	93,9	14,9	10,0
Selenge	75,8	78,2	99,6	26,4	17,3
M-Şiber	68,7	72,9	69,6	25,4	1,9
Ulaan Yde	47,3	54,8	100,0	1,9	2,2
Żide	58,5	60,0	96,1	—	2,2
Kori	52,8	54,2	94,8	1,8	0,8
Bookon	60,1	63,7	73,0	26,5	20,1
Jaruuna	50,5	52,9	97,0	3,2	1,8
Zakaamin	36,9	38,8	38,8	3,2	—
Baunta	—	—	—	—	—
K-Baigal	—	—	—	—	—
Kamta	72,7	77,4	92,9	19,4	9,9

Azaglalta: enyynees uragçaki medeenyydte imagta oroo soto tarimaliin ţesebiin gyicedkel tukai medee egtedeg baigaa.

BMR-iin Gaz. Tar. Arkomamaad.

* * *

Өngeregçe 5 konog soo oroosoto tarimaliin bykii tesebiin 20,7% kadagdaba. Sentiaabriiin tyryyşiin 5 konogiinkioos teem piin talaar kubilaltagyi baiba. Ilangajaa tyryy jabasan aimaguud teempee suladuulba. Alair ene 5 konog soo zebken 5,6% kadaba. Tynken miin 9,0%, Kabaansk - 17,2% kadaba. Ene gurban aimag bol engeregçe 5 konog soo oroosoto tarimalaa kadaza dyyrgeke byrin erke baidaltai baisan aad, imagta sanaa amar çasanii gemeer dyyrgebegyi.

Ene 5 konog soo gancakan Ekired-Bulgadiin aimag goritoikon uragşaa dab gebe, taban konog soo (33,2%kadaba), Bargazan 31,9% kadaba. Tiikede: Jaruuna, Zakaamin, Ulaan Onon, Ulaan Yde, Kori, Bookon, Żide zergiin aimaguud uridiin josoor, byke respyyblikiigi koişo tataza baisan zangaaraa baina.

Bykii tariaanii kuriaalga respyyblike soo 72,7% dyyrgegdebe Kolkoozuud bol 76,6% kuriaaba. Zakaamin, Zagarai, Ulaan Onon Ulaan Yde ba Koriin kolkoozuud zigşyyriteigeer kozomdoson kebeeree jabana.

Өmçiin azaltan 14450 gaa kadaza, tesebee 47,8% dyyrgebe. Ene 5 konog soo zebken 18,2% kuriaaba. Iime teempeer caaşaa jabaka jum bol menee namartaaç dyyrgekeni berke baiaa. Aga, Bookon, Żide, Jaruuna, Zakaamin zergiin aimaguud bol emçiin azaltanii tariaa kuriaalga tasalduulsanii telee kariuucaka josotoi. Sovkoozuud ba niitiin emkinyyd tesebee 27,5% dyyrgebe. Ene syyliin 5 konog soo 16%kuriaaba.

Tariaa comolgo cokilgo kojor ilangajaa zigşyyriteigeer kozom dozo jabana. Syyliin 5 konog soo zebken 5,5% comogdoson ba 0,7% cokigdoson baina.

Kuriaalga 82 porc. gyicedkegdebe

(Telegraamaar Ulaan-Ononoos)

Sentiaabriiin 10-nii eder Ulaan-Ononii aimag tariaa kadalgiin tesebiigi 82 proc. bolgobo.

Aimag dotoroo 10 kolkoozuud tariaa kadalga ba boolgiigi 100 proc. dyyrgebe. Polikaarpoviin neremzete kolkooz (tyryylegçe Dorziin) kamagiin tyryyn sentiaabri 4-de tariaa kuriaalgaa dyyrgee.

Tariaagaa somood, cokizo ba MTS-iin boro bodoliin teleberiiin oruulaltiigi bolon tariaa kudal dan abalgiigi yrgelzeleze bainabdi.

Şodoonov.

Kuriaalgaar tyryy jaвagçad

Koto şadariin zoono

Men aimagiin Kyibeşeviin neremzete, „Şbei tyryyd", „Kraasna doliina" ba „KIM" g.m. kolkoozuud tariaa kuriaalga ba somolgiigi erkim çanartaigaar dyyrgebe.

Ede kolkoozuud bol, men tariaa tuşaalga ba MTS-iin boro bodoliin teleberiigi oruulza dyyrgeze baina.

Ekired Bulagaad

Sajantiin somonii „Vos kood" geze arteel (tyryy nek. Kydeelin) sentiaabriin 4-nii eder tariaanii kadalga ba boolgiigi gyiced dyyrgebe.

Ene kolkooz 12 eder tariaa kuriaaka tesebtei garasan aad,-7-8 eder er kim çanartaigaar kuriaaba.

Tariaa cokilgo sula

Ulaan-Yde kotiin zoonii kolkoozuud 4686 gaa tariaa kadaza tesebee 52 kubi gyicedkebe. Kalioonovskiin somon 45 kubi, Ibalgiin somon 25 kubi gyiced keze zigşyyritei tasaldalda orood jabana.

Tariaa cokilgo byri sula jabana gebel, Kalioonovskiin somonii kolkoozuud 33 gaa, Ibalgiin somonii kolkoozuud 59 gaa

Sajantiin somon 16 gaa juu byke zoono dotoroo zebken 108 gaagiin tariaan cokigdoson ba Gyrelbiin, Dabatiin somonii kolkoozuud tariaa cokizo ekilee dyi baina.

Iime teempe bol jaabaç teseşe gyi begeed, darui cagaa eris kubilalta gargaka josotoi.

Dam.Dor.

Mogoitiin MTS geegdene

Agiin aimag dotor Agiin ba Mogoitiin kojor MTS bii begeed, ede kojor MTS-iin ulastaa tariaa tuşaalgiigi abaad yzebel: Agiin MTS bol aavgusta sarada 345 ceentner borobodoliin teleberi abka aad,375 ceentner gyicedke be. Yresenii bucaaltiigi 300 ceentner oruulka aad 153 ceent nir tuşaasan baina.

Mogoitiin MTS bol 400 garan ceentner boro bodoliin teleberii gi abka aad, zebken 30 ceentner gyicedkesen baina. Yresenii bucaalta negeç ceentner tuşaag daagyi baina.

Z.C-nii.

18 ceentnir tariaa kudaldaba

Voroşiiloviin neremzete kopkooz (koto şadariin) bol, sentiaabriiin 8-nii eder ulastaa 378,6ceentnir tariaa tusaaza tesebee dyyrgeed, tariaa kudaldan abalgiin josoor 18 ceentner tariaa dab deere kudaldaba.

Kopkooziin direegtor Siiromiadnikov.

Kuligaanguudtai temeceke kemƶeenyyd tukai

BMASSR-iin Aradiin Komisaarnariin Soveed ba Təbiin Gyicedkeke Komiteediin preziidiymiin togtool

SSSR-iin Təbiin Gyicedkeke Komiteed ba Aradiin Komisaarnariin Soveediin 1935 onii maarta 29-nii ədəriin „kuligaanguudtai temeceke kemƶeenyyd tukai" gargasan togtooliin yndeseer, BMASSR-iin Təbiin Gyicedkeke Komiteediin ba Aradiin Komisaarnariin Soveediin TOGTOOKONI:

1. BMASSR-iin gazar deere kinƶaal, fiinsk kutaganuudiigi Dotoodo keregiin Aradiin Komisariaadiin oorganuudiin zəbşəəl ygeigeer zyyke, kadagalaka ba beledkekiigi korimƶoloko. Zygeer ene togtooliin 5-daki pyyn ketede toologdogço rajooni oruulaksan ygeigeer.

2. Kyiten erite zebseg zyyke, kadagalaka ba beledkeke (darkalaka) jabadaliigi zəbşəəkə erkiigi dooro zaagdasan emkide daalgaka:

a) Ulaan-Yde kotiin debisker deereki gazariigi, enyynee şiliin zavood, maka kadagalka kombinaad, Doodo ba Deede Beroozobkiin toskonuudtaigaar-Ulaan Ydiin kotiin Miliiciin 1-deki tasagta.

b) Paravooza—Bagoon zasaka zavoodiin kabaatai gazariigi Ulaan-Ydiin Miliiciin 2-doki tasagta.

c) Aimaguudta (rajoonuudta) aimagiin (rajoonii) Miliiciin tasagta ba DKAK-to.

3. Bykii naimaanii emkinyy diigi Miliiciin oorganuudaas zəbşəəl ygeigeer emkinyydte ba tuskai niurnuudta, kyiten erite zebseg kudaldaka jabadaliigi ujalgalan korimƶoloko.

4) Ene togtooliin 1-deki pyyn ketede biçegdesenii josoor respyyblikiin Dotoodo keregiin Aradiin Komisariaadiin Upravleeniigi dooro zaagdasaniigi yiledke geƶe ujalgalaka.

a) Respyyblikiin debisker deere baigaa kyiten erite zebseg darkalan gargadag ba naimaaldag emkinyyd, kystaarno-promisliin arteelnuud, prom. azakuinuudiigi dansalalgada oruulka ba tedenii medelde baisan kyiten erite zebsegiin byridkel abka.

b) Jəriin erketediin ezemdelgede baisan eldeb kyiten erite zebsegyydiigi Miliiciin tasaguud byridken abka josotoi.

c) Kyiten erite zebseg beledkedeg emkinyyd ba aƶakuinuudiigi dansalalgada oruulka bol zor ba ƶuram, kyiten erite zebseg bariƶa baisan erketediin zebsegiin byridkel abka bolzor ba ƶuram, mən erketediin kyiten erite zebseg oloƶo zyyke zəbşəəl əkə ƶuram ba bolzornuu diigi baiguulka.

ç) Kyiten erite zebseg aƶalla ƶa gargadag emkinyyd ba aƶakuinuudiin kyiten erite zebseg kadagalka ba byridkeke ƶuram baiguulka.

5. Respyyblikiin zyyn rajoonii ba aimagiin yndesen buriaaduud ta, mən Olikoonii ba Tynkenii aimaguudiin buriaadta ba Koito-Baigaliin ba Bauntiin rajoonii tyzeemcenyydte kutaga zyyke jabadaliigi zəbşəəkə ba byridke lees çələələkə, uçarani kutaga bol tedenii baidaltai kolbootoi ba kubcasandani kabaadaka zyil mən bolno.

Mən niite ƶonii baidalda ke reglegdedeg bykii otolodog ba kadkadag zyilnyyd: stoloovİin kutaga, gar yiledberide keregtei zebsegyyd, kədəə aƶaliin zeb seg, kiryyrgiin instrymeent, don gorog(briitve),ebkemel kutaga(dongorog) ba busadiigi byridkelde oruulalgaas çələələkə.

6. Ene togtooliigi ebdesen gemted bol, RSFSR-iin kuuli tog tooliin 182-doki zyiliin josoor kuuliin kariuucalgada kabaal duulagdaka baina.

7. Ene togtooliigi dyyrgelte bolƶo baisaniigi karaƶa baikiigi miliiciin oorgonuud, Aimagiin (rajoonii) gyicedkomuud, kotiin ba toskonii soveeduud ba so monii(toskonii)soveeduudta daa gaka.

8. Ene togtool bol „Buriaad Mongoliin Ynen" ba „Buriaad Mongoliin Praavda" kojorto to lilogdosonoos koişo kuuliin ky cetei bolko baina.

BMASSR-iin TGK-iin tyryy legçiin orologço Maaslov.
BMASSR-iin AKS-iin tyryyleg çe D. Dorƶiijev.

BMASSR-iin TGK-iin sekretaar Kyzmiin.

Pioneernuud ba ogtiabriaaduudiin baişan neegdebe

Ykrainiin Komuniis bolşoviig namiin ba Ykrainii zasagiin gazar bolon nək. Poostoşiviin orol dolgoor, Ykrainiin TGK-iin geriigi pioneernuud ba ogtiabriaaduudiin baişan bolgoƶo 1934 onii ijyyli sara soo əgəsən baigaa. Ene sajakan sentiaabriin 6-da baişanii bajariin neel ge bolbo. Ene baişanani keden əngiin şireer şiredegdesen, əngə byriin saikan nabçasata modoor tasalagdasan 232 tasaguudtai baina. Ene baişanii neelge deere kyygediin jike demons traaca bolbo. Nam ba zasagiin gaƶariin udaridagçad ba əəsə diingəə tanil bolko udaridagça STAALINII portreeduud ba busa eldeb əngiin tuguud ba ƶuraguu diigi barisan 100 minga şakam kyyged taanca, pliaaska kiiseer tribyynii kaƶuugaar əngərbə. Demonstraaciin syyleer baişan giin jike ƶaal soo bajariin cug laan bolbo. Jike çanga aliga taşalgaar kyndete tyryylegçede nəkər STAALIN sunqagdaba. Nəkər ZATOONSKII bol Ykrainiin BK(b) Namiin Təbiin Komiteediin ba Ykraînii AKS-iin zygees amarçalalgiin yge kelebe. Tyynii udaa komsomoo liin TK-iin zygees nəkər MYYSKIN amarçalaad, caaşani keleke dee, Kaarikovoos ƶişee abça Moskvaa ba Leeningraaduudta pioneernuud ba ogtiabriaaduudiin baişan baiguulagdaka gebe. NƏKƏD STAALIN, MOOLOTOV ŞYBAARI, KOSSIOOR, POOSTOŞEV ba busadta amar çalalganuudiigi ilgebe.

Ene pioneernuud ba ogtiabriaaduudiin baişan bol, Ykrainiin Təbiin Gyicedkeke Komiteediin preziidiymiin togtooloor POOSTOŞEVIIN neremƶete bol bo.

Gadaadiin soni

„Dzernale d Itaali" geƶe sonini medeecelgiin josoor, Gib'raltaar proliivta baigaa aangli ulasiin garnizoonii ceregiin too 2500 kyrter nemegdebe. Ergi deereki batareinuudaa byke pro liiv ba Aafrikiin ergi deere bai san juumiigi buudaƶa çadakaar bekiƶyylƶe baina. Mən şine ƶe nlit batalooinuudiigi baiguulsan ba poortojoo usan dooguur ja badag ongociin ajuulaas kama gaalkiin tuskai kaşaa bariba—gene.

***

„Deili telegraaf" geƶe soninii medeecelgiin josoor, itaali ula siin usan ceregiin maneevr ekil seer doloo konobo. Maneevrnuu dani niuucaar jabuulagdaƶa bai na, juunda gekede, eneni aang li ulasiigi esergyycesen jabadal bolko tula itaaliiin adaaralteist vo bol eldeb sanal tyryyleke duragyi baiƶai. Ene maneevr nuudta usan dooguur jabadag 70 ongoco kabaadaƶa, orolcoson baina gene.

***

Aleksaandri (Jegiipet) geƶe gaƶarta baigaa Greece ulasiin gurban parakoodiigi daaƶa jaba san komaanda bol itaaliiin cere gyydiin açaagi ƶəəkəəs arcaƶa, bosolgo sonoskobo-gene.

***

„Deili telegraaf" geƶe soninii medeecelgiin josoor dain bail daanii sonoskogdosonii syylde Addis-Abeba geƶe kotoos nege bataIioon emegtei ceregyyd gar kada belen baina. Emegteiçuu diin komaanda doro jabasan batalioonii ceregyyd bol gol tələb „Mayƶer" geƶe avtomaad buunuudaar zebseglegdesen—gene.

Itaali ulasta bol san, 1912 ondo tə nikiin ceregyydiin san kynyyd boloo tərəsən aad gurb zapaasta baisan daaduudiigi ceregi taba. Edenertei 1900—1910 onuud ter-oficeernuud tat laƶa yzebel, kamta şakuu kynyyd tat dana ,—gene

*

Aavstriiin aagen celgiin josoor, Por zasagiin gaƶar bol, tukaida ərgən jike b lagdaƶa baisaniigi ni medebe. Ene bə totyryytei aƶaliin olon toonii geşyy san zyynii namuu çadiigiene bos olgo ka geƶe oroldoson dəlmərigəd udarida ssabooni kotodo o nyyd, edeneriin do meriçəd, oficeernu lomeo Dias" geƶe niin komaandiigi baaduulka zabdal usan zamiin slyyƶ Portoono gegçe kir

Mən moƶo ba kiƶa ta nileed olon ky abtasan bəgəəd, o jabadalani yrgelƶe sagiin gaƶariin zak zamiin bykii çukala tenyyd ceregiin k lagdaƶa baina. Salasa gegçe kəde raltada baisanaa j caƶa, Lissabooni k nyydiin onco kural

Osooaviaakimiin kədəlməri çangadkaka

Ulaan-Yde. Jerbaanoviin ne remƶete B.M. komuniis kədəə aƶaliin deede surguuliiin derge deki 300 garan geşyydtei osoo aviaakimiin emki baina. Ene emkiiin kabijaatai eldeb kereg selnyyd, ƶişeelebel protivogaaƶ ba eldeb koroos bejee arçalaka kubcasa ba busa eldeb suralca liin keregcelnyyd baina.

Tiin ene karegcelnyyd ken deç kereg ygei, ende tende sur guuliin tasaguud dotor kajag dasan ebdereƶe, şabar şoroi, izbooska bolƶo baina. Enyyn tukai sanalaa tabika josotoi. Tus emkiiin tyryy Miasnikoov gegçe jamarç sanalaa tabidag ygei baina. Nerelegdegçe Miasnikoov bol 4-5 ƶil Ulaan ceregiin surguulida jabaƶa nileed jike ken beledkeltei, abaç ogto kə deləə ygei. Karuusa ygei Osoaviaakimiin keregselnyyd ygei bolƶo nileed jike kokidol bolƶo baina. Ene meteer nam zasagiin byke kədəlmərigəd tariaaça diin urda tabisan „Byke kolboo to ulasiin dunda baigaaceregiin onisotoi tanilcaka josotoi" ge sen uriaagi dyyrgeke jabadal ogto ygei. Ene surguuliiin der gedeki Osooavia bol byke kotiin dunda əəriingəə ƶişee karuulka j deerees temdegl guuliigi kətələƶə tor ba nam kom kinyyd bol, uul e məriigi saiƶaruu kemƶee abka ker

Kariuucalgata redaagtoriigi orologço C.

Номер выпускал НИМАЕВ Корректировал Б. Д. ДУГАРОВ. Верстал Д. ЖАМБАЛОВ. Типография из-ва «Б.-М. Правды» и «Унэн» Уполглав